

7. Adamsky D. Cross-Domain Coercion: The Current Russian Art of Strategy. *Proliferation Papers*. 2015. № 54. P. 1–48. URL: <https://www.ifri.org/en/publications/etudes-de-lifri/proliferation-papers/cross-domain-coercion-current-russian-art-strategy> (дата звернення: 01.03.2025).
8. Белоусова Н. Інформаційно-психологічна складова гібридної війни Російської Федерації проти України. *Міжнародні відносини. Серія «Політичні науки»*. 2016. № 12. URL: [http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol\\_n/article/view/2903](http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/2903) (дата звернення: 01.03.2025).
9. Гібридна війна Росії проти України: уроки та висновки / за заг. ред. В. Горбуліна. Київ: НІСД, 2017. 184 с. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2017-08/gibrydna-war-ukr-2017-web.pdf> (дата звернення: 01.03.2025).
10. Karber P. Russia's New Generation Warfare. Vienna: National Geospatial-Intelligence Agency, 2015. 47 p. URL: <https://www.nga.mil/resources/russia-hybrid-warfare.html> (дата звернення: 31.10.2024).
11. Bartles C. Getting Gerasimov Right. *Military Review*. 2016. Vol. 96, № 1. P. 30–38. DOI: 10.55540/0026-4148.1005 (дата звернення: 31.10.2024).
12. Rác A. Russia's Hybrid War in Ukraine: Breaking the Enemy's Ability to Resist. Helsinki: Finnish Institute of International Affairs, 2015. 104 p. URL: <https://www.fiia.fi/en/publication/russias-hybrid-war-in-ukraine> (дата звернення: 27.02.2025).
13. Вторгнення в Україну: хроніка російської агресії / Д. Тимчук, Ю. Карін, К. Машовець, В. Гусаров. Київ: Брайт Букс, 2016. 240 с. URL: <https://brightness-books.com/rus/books/vtorgnennya-v-ukrainu-hronika-rosijskoi-agresii/> (дата звернення: 27.02.2025).
14. Горбулін В. «Гібридна війна» як ключовий інструмент російської геостратегії реваншу. *Стратегічні пріоритети*. 2014. № 4. С. 5–12. URL: [https://niss.gov.ua/sites/default/files/2014-12/st\\_pr4\\_2014\\_col.pdf](https://niss.gov.ua/sites/default/files/2014-12/st_pr4_2014_col.pdf) (дата звернення: 01.03.2025).
15. Магда Є. Гібридна війна: вижити і перемогти. Харків: Віват, 2015. 304 с.
16. Johnson R. Russia's Approach to Conflict: Implications for NATO's Deterrence and Defence. NATO Defense College Research Paper. 2015. № 111. P. 1–12. URL: <https://www.ndc.nato.int/news/news.php?icode=830> (дата звернення: 01.03.2025).
17. Конач В. Еволюція інформаційної стратегії Російської Федерації у контексті російсько-української інформаційної війни. *Стратегічні пріоритети*. 2015. № 3. С. 124–133. URL: [https://niss.gov.ua/sites/default/files/2015-09/sp\\_3\\_2015.pdf](https://niss.gov.ua/sites/default/files/2015-09/sp_3_2015.pdf) (дата звернення: 01.03.2025).
18. Kofman M., Rojansky M. A Closer Look at Russia's «Hybrid War». *Kennan Cable*. 2015. № 7. P. 1–8. URL: <https://www.wilsoncenter.org/publication/kennan-cable-no7-closer-look-russias-hybrid-war> (дата звернення: 01.03.2025).
19. Lanoszka A. Russian Hybrid Warfare and Extended Deterrence in Eastern Europe. *International Affairs*. 2016. Vol. 92, № 1. P. 175–195. DOI: 10.1111/1468-2346.12509 (дата звернення: 31.10.2024).
20. Hoffman F. Conflict in the 21<sup>st</sup> Century: The Rise of Hybrid Wars. Arlington: Potomac Institute for Policy Studies, 2007. 72 p. URL: [https://www.potomacinstitute.org/images/stories/publications/potomac\\_hybridwar\\_0108.pdf](https://www.potomacinstitute.org/images/stories/publications/potomac_hybridwar_0108.pdf) (дата звернення: 01.03.2025).

УДК 7.049.2:32.019.5-042.4]:001.8(470)

## ДЖЕКСОНІАНСТВО В ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОМУ КУРСІ ДОНАЛЬДА ТРАМПА

М. О. Савалюк

*Анотація.* Стаття присвячена дослідженню джексоніанства як ідеологічного підґрунтя зовнішньої політики Дональда Трампа, що формується через його публічні заяви, інавгураційні промови та публічні виступи. Аналізується, як принципи патріотизму, антиелітизму та пріоритету національних інтересів, властиві традиціям епохи Ендрю Джексона, знаходять відображення у сучасних політичних висловлюваннях Трампа. Методологія дослідження базується на компаративному методі та методі кейс-стаді з елементами контент-аналізу.

*Ключові слова:* джексоніанство, зовнішня політика, Дональд Трамп, трампізм, джексоніанство у політиці Трампа.

**Вступ.** У сучасних міжнародних відносинах ідеологічні традиції відіграють важливу роль як основа для формування зовнішньополітичних стратегій. Одним із прикладів є відродження джексоніанських ідей, які набули нових рис у період президентства Дональда Трампа. Джексоніанство, історично пов'язане з епохою Ендрю Джексона, характеризується акцентом на інтересах простого народу, антиелітизмом та прагненням до національної незалежності. Сучасна політика США під керівництвом Трампа активно використовує ці принципи, трансформуючи їх у доктрину «America First».

Дослідженням джексоніанства у політиці США займалися Волтер Рассел Мід, Шон Вілентц, Річард Хофштадтер, Джонатан Хейдт. Тему джексоніанства у зовнішньополітичному

курсі Трампа використовують багато науковців, серед яких, на думку автора, можна виділити, Яна Нікласа Рольфа, Анну Димитрову та Крістіана Нільсена.

Метою цієї статті є виявити прояви джексоніанства в офіційних заявах Дональда Трампа та окреслити сутність зовнішньополітичного курсу чинного президента США в контексті джексоніанських ідей.

**Основна частина.** Джексоніанство виникло у 1 пол. XIX століття як вираження прагнення простих громадян до політичної участі та захисту національного суверенітету. Сучасна політика США, зокрема риторика Трампа, відзначається схожими мотивами. В інавгураційній промові Трампа від 20 січня 2017 р. було підкреслено необхідність повернення країні сили та незалежності, що нагадує джексоніанські традиції патріотизму та скептицизму щодо інтервенціонізму [1]. Трамп представляє себе як захисника «простих людей» проти політичного істеблішменту, які простежуються в його словах: *«For too long, a small group in our nation's Capital has reaped the rewards of government while the people have borne the cost»* (з англ. «Вже занадто довго маленька група в нашій столиці пожинає плоди від уряду, поки народ несе витрати» – авт.), відображає джексоніанську традицію, яка підкреслює розрив між керівними елітами та звичайними громадянами. Е. Джексон позиціонував себе як борця з «корумпованим істеблішментом», і Трамп використовує таку саму риторику [1].

У своїй інавгураційній промові Трамп виступає за економічну політику, що захищає американську промисловість, а саме: *«We will follow two simple rules: Buy American and Hire American»* (з англ. «Ми будемо дотримуватись двох простих правил: купуй американське та наймай американців» – авт.). Джексоніанська економічна політика завжди була протекціоністською, спрямованою на захист національних виробників від іноземної конкуренції [1].

Продовження джексоніанських рис у ранніх заявах першого президентського терміну Дональда Трампа можна прослідковувати і в інших виступах. Особливо яскравими були його промови на 74-й і 75-й сесіях Генеральної Асамблеї ООН. Трамп використовує класичну джексоніанську риторику, яка ставить під сумнів ефективність міжнародних організацій. Він звинувачує ООН у відволіканні на «бюрократію» замість вирішення конкретних загроз, як-от тероризм або торгівля людьми [2; 3]. Це відповідає традиції джексоніанського прагматизму, де пріоритетом є безпосередній захист громадян, а не абстрактні глобальні ініціативи [2].

Дональд Трамп звинувачує Світову організацію торгівлі (СОТ) у тому, що вона дозволяє КНР, другій за потужністю економіці світу, використовувати статус «країни, що розвивається» для отримання невинуватених переваг. Джексоніанці вважають, що будь-яка інституція, яка не підзвітна народу, схильна до корупції. СОТ, з її складними бюрократичними процедурами та рішеннями, що ухвалюються «невибраними чиновниками», сприймається як загроза суверенітету США. Американський президент наголошує, що організація повинна бути реформована: *«The World Trade Organization needs drastic change»* (з англ. «Світовій організації торгівлі потрібні радикальні зміни» – авт.) [3].

Трамп робить акцент на критику військових втручань, заявляючи, що Сполучені Штати Америки не шукають конфліктів з іншими, але він ніколи не перестане захищати американські інтереси. Його риторика відображає ключовий принцип джексоніанства: пріоритет національних інтересів над глобальними зобов'язаннями. Підкреслює джексоніанське небажання залучатися у тривалі іноземні конфлікти: джексоніанство засуджує війни, які не мають чіткої мети або не стосуються безпосередньої безпеки країни [3]. Трамп повторює цю логіку: уникає конфліктів, але готовий односторонньо діяти, якщо інтереси США під загрозою (наприклад, ліквідація Касіма Сулеймані в 2020 р.). Примітно, що водночас використовуються популістські заяви *«Bringing our troops home»* (з англ. «Повертаємо наші війська додому» – авт.) – це жест до виборців, які втомилися від безкінечних воєн [3].

Отже, зовнішня політика Дональда Трампа у перший термін президентства була продовженням джексоніанських традицій, адаптованих до сучасних умов. Його підхід ґрунтувався на пріоритеті національних інтересів, недовірі до міжнародних структур та активному використанні популістської риторики для мобілізації підтримки. Це зробило його одним із найбільш яскравих представників джексоніанської течії в сучасній американській політиці.

На початку свого другого президентського терміну Дональд Трамп ще більше зосередився на реалізації принципів політики «America First». У своїй інавгураційній промові від 20 січня 2025 р. Трамп прямо критикує міжнародні організації та договори, заявляючи, що США більше не будуть «підпорядковуватися чужим правилам» [4]. Він висловлює намір переглянути або скасувати договори, які, на його думку, обмежують суверенітет США. Це узгоджується з джексоніанською неприязню до наддержавних структур та багатосторонньої дипломатії [4]. Зокрема, США вийшли з Паризької угоди щодо клімату, призупинили фінансування ВООЗ, призупинили своє членство в Раді ООН з прав людини, зменшили внески до ООН, що стало частиною більш загальної стратегії скорочення міжнародних зобов'язань. До того ж Трамп ініціював перегляд міжнародних угод, як-от Спільна угода щодо іранської ядерної програми, з метою їх перезаснування або денонсації, щоб забезпечити більшу автономію США на міжнародній арені. У майбутньому він планує переглянути угоди, пов'язані з ЄС, а також зобов'язання США щодо безпеки в рамках НАТО, прагнучи зменшити фінансові витрати та забезпечити вигоди для США.

Дональд Трамп декларує курс на відновлення американського виробництва й впровадження мит для захисту внутрішнього ринку, щоб збагатити власне населення, адже його робітничий клас є традиційною основою джексоніанської політичної бази [4]. З іншого боку, така риторика не узгоджується з наявним зближенням чинного президентства з американськими мільярдерами, як-от Ілон Маск, Джефф Безос, Марк Цукерберг, які навіть були присутні на інавгурації Дональда Трампа, і просуванням їхніх бізнес-інтересів.

Виступаючи перед Конгресом 4 березня 2025 р., Президент Дональд Трамп заявив про необхідність негайного припинення війни в Україні, назвавши її «нескінченим конфліктом» і зазначивши, що незважаючи на «сотні мільярдів доларів» допомоги, США, дослівно, «нічого не досягли» [5]. Трамп висловив невдоволення тим, що США надали Україні значно більше допомоги, ніж європейські країни, і закликав до вирівнювання цього дисбалансу, окреслюючи раніше зазначену в його курсі джексоніанську традицію до скептицизму щодо воєн, які не мають на меті захист національних інтересів США [5].

Дональд Трамп підтвердив наміри включити Гренландію до складу США, обіцяючи жителям Гренландії більше грошей та можливостей [6]. Він також наголошував неодноразово на тому, що Канада повинна стати 51-м штатом США, адже, на його думку, це буде «вигідніше для всіх» [7]. Такі політичні заяви свідчать про американський прагматизм, який є частиною джексоніанської традиції, що виражається в сприйнятті зовнішньої політики через призму реалістичної теорії міжнародних відносин. Однак такі заяви відкидають те, що Трамп зосереджується на ізоляціонізмі, адже джексоніанство виступає проти не вигідних воєн, але заохочує ті, які можуть принести користь національним інтересам США.

**Висновки.** Зовнішня політика Дональда Трампа чітко продовжує джексоніанські традиції, адаптовані до сучасних умов. Основний акцент у його дипломатичній стратегії робиться на пріоритеті національних інтересів США. Ключовим елементом його політики став скептицизм щодо міжнародних організацій. Трамп виступає проти тривалих військових конфліктів, які не мають чіткої вигоди для США.

Отже, зовнішня політика Дональда Трампа у перший термін його президентства і, як бачимо, у другій каденції також базується на ключових принципах джексоніанства: прагненні до національного суверенітету, економічному протекціонізмі, скептицизмі щодо міжнародних союзів та небажанні втягуватися у не вигідні війни. Водночас у 2017–2021 рр. Трамп демонстрував прагматичний підхід до міжнародних відносин, коли США мали діяти лише тоді, коли це безпосередньо відповідало їх інтересам.

У контексті можливих майбутніх переговорів або співпраці з Трампом важливо зберігати стратегічний підхід, орієнтуючись на чітке розуміння національних інтересів і вигоди, а також будувати відносини, засновані на принципах взаємної вигоди та уникненні зобов'язань, які можуть стати тягарем. Державам, що прагнуть підтримати стабільність у міжнародних відносинах, треба фокусуватися на створенні двосторонніх угод, які сприяють вигоді для обох сторін, залишаючи менше простору для багатосторонніх зобов'язань.

**Abstract.** The article is devoted to the study of Jacksonianism as the ideological foundation of Donald Trump's foreign policy, which is shaped through his public statements, inaugural address, and activity on social media. It analyzes how the principles of patriotism, anti-elitism, and the prioritization of national interests, inherent in the traditions of the Andrew Jackson era, are reflected in Trump's modern political rhetoric. The research methodology is based on the comparative method and the case study method with elements of content analysis.

**Keywords:** Jacksonianism, foreign policy, Donald Trump, Trumpism, Jacksonianism in Trump's politics.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. The Inaugural Address. 2017, January 20. National Archives. *The White House*. URL: <https://trumpwhitehouse.archives.gov/briefings-statements/the-inaugural-address/>
2. Remarks by President Trump at the 75th Session of the United Nations General Assembly. 2020, September 22. National Archives. *The White House*. URL: <https://trumpwhitehouse.archives.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-75th-session-united-nations-general-assembly/>
3. Remarks by President Trump at the 74th Session of the United Nations General Assembly. 2019, September 24. National Archives. *The White House*. URL: <https://trumpwhitehouse.archives.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-74th-session-united-nations-general-assembly/>
4. The Inaugural Address. 2025, January 20. *The White House*. URL: <https://www.whitehouse.gov/remarks/2025/01/the-inaugural-address/>
5. Remarks by President Trump in Joint Address to Congress. 2025, March 15. *The White House*. URL: <https://www.whitehouse.gov/remarks/2025/03/remarks-by-president-trump-in-joint-address-to-congress/>
6. Прокопчук І. Дональд Трамп не виключає силові приєднання Гренландії до складу США. *Versii*. 13.03.2025. URL: <https://versii.if.ua/novunu/donald-tramp-ne-vyklyuchaye-sylove-pryyednannya-grenlandiyi-do-skladu-ssha/>
7. Єсікова К. Трамп знову закликав зробити Канаду 51-м штатом США після заяви Трюдо щодо відставки. *Еспрессо*. 06.01.2025. URL: [https://espresso.tv/svit-tramp-znovu-zaklikav-zrobiti-kanadu-51-m-shtatom-ssha-pislya-zayavi-tryudo-shchodo-vidstavki?utm\\_source=chatgpt.com](https://espresso.tv/svit-tramp-znovu-zaklikav-zrobiti-kanadu-51-m-shtatom-ssha-pislya-zayavi-tryudo-shchodo-vidstavki?utm_source=chatgpt.com)

УДК 327.5:323.2]((470+571):(47+57))

## ЧОМУ РОСІЇ НЕ ВАРТО ВТРУЧАТИСЯ У ВНУТРІШНІ СПРАВИ ПОСТРАДЯНСЬКИХ КРАЇН

Д. Д. Теплов

**Анотація.** У статті було сформульовано та проаналізовано ризики проведення політики втручання у внутрішні справи пострадянських країн для сучасної Росії. Окреслено взаємозв'язок між внутрішньою кризою та зовнішньою експансією путінської влади, а також обґрунтовано, чому такий курс зовнішньої політики лише посилить стагнацію державності РФ. Зроблено висновки щодо рівня потужності м'якої сили даної держави та пояснено, чому імперський тип відносин із пострадянськими країнами є не ефективним з погляду співвідношення затрат та цілі, що спонукає до перегляду політичного курсу. Методологічною основою роботи є системний підхід до аналізу, принцип історизму та наукової об'єктивності. Використано методи порівняльного аналізу, історичної ретроспекції та прогнозування.

**Ключові слова:** міжнародні відносини, зовнішня політика, інтервенціонізм, Росія, пострадянські країни.

**Вступ.** Число № 5 за 2022 р. авторитетного часопису «International Affairs» вийшло у форматі спеціального випуску зі вкрай цікавою та провокаційною темою: International relations: the 'how not to' guide. Серед інших матеріалів випуск містить есе Ігоря Істоміна «How not to interfere in another country's domestic politics» [1], в якому автор аналізує ризики політики інтервенціонізму на прикладі наддержав у період холодної війни. Це есе стало відправною точкою для формування *мети* даної статті – виявлення проблем, пов'язаних із політикою втручання на прикладі сьогоденної Росії.

Головним **завданням** для нас стало формулювання додаткових неочевидних причин, чому Росії не варто втручатись у справи пострадянських країн. Особливо це є актуальним з погляду російсько-української війни і чисельних проксі-конфліктів, тиску та шантажу, які путінська влада цілеспрямовано застосовує до держав-сусідів.

Наразі теоретики виділяють два загальні види втручання у політику іншої держави – це військова і невійськова інтервенція. Перша покладається на примус та позбавлення держави-цілі частини її суверенітету (або повне його знищення в разі потреби) шляхом застосування сили чи погрозою нею. Ненасильницьке ж втручання є альтернативою військовому і викорис-